TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 6 ta' Gunju, 2018

Avviz tat-Talba numru: **27 / 2017**

COLEIRO GENERAL SUPPLIES LIMITED
[REG. NRU. C-3429]

VERSUS

WINDMILL ALUMINIUM CO LTD
[REG. NRU. C-15816]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar id-19 ta' Jannar, 2017 fejn l-attrici talbet li l-konvenuta tigi kkundannata thallasha s-somma ta' elf, hames mija, tmiena u tletin ewro u tlieta u sebghin ewro centezmi (€1,538.73c)[1] rapprezentanti hlas dovut ghal merkanzija mibjugha u konsenjata lill-konvenuta fuq inkarugu ta' l-istess, kif ahjar deskritt fl-istess imsemmi Avviz tat-Talba. Talbet ukoll l-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri u kif ukoll l-imghax kummercjali fuq l-imsemmi sorte dekorribbli mid-data ta' meta gew prestati s-servizzi mill-attrici lill-konvenuta sad-data tal-hlas effettiv u finali.

Ra li ghad li debitament notifikata bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenuta naqset milli tipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher xi rapprezentant ghaliha ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha;

Jikkunsidra;

---

[1] *vide* verbal ta' l-udjenza tas-26 ta' April, 2018 illi fih sehhet korrezzjoni fis-sorte. Ara wkoll d-dokument *a fol.* 4 ghal spjegazzjoni dwar l-ammont reklamat.

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda*."

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis*."

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxiex il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, l-konvenuta giet debitament notifikata bl-atti processwali hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tas-26 ta' April, 2018 (*a fol*. 43) u la ressqet risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deheret ghall-udjenzi mizmuma quddiem it-Tribunal wara tali notifika u lanqas ma deher xi rapprezentant taghha sabiex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici. Minhabba tali omissjoni (kemm formali u kif ukoll ta' attendenza fizika), il-konvenuta giet dikjarata fi stat ta' kontumacja skond dak previst fil-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan kollu gie debitament registrat fil-verbal ta' l-udjenza tas-26 ta' April, 2018 (*ibid.*).

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenuta gie prezentant kapitolu. Dan gie hekk prezentat mill-attrici fl-udjenza tas-26 ta' April, 2018 (ara *a fol*. 45) li gie dikjarat bhala misqarr fl-udjenza sussegwenti tas-17 ta' Mejju, 2018. Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigu emmnut, u dan ittiehed bhala mistqarr (*a fol*. 46). Dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza tas-17 ta' Mejju, 2018.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re* **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni –*

anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut." Fl-istess sens ara s-sentenza *in re* **Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejjha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfisserx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re* **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re* **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

Apparti tali konfessjoni gudizzjali, it-Tribunal ha ukoll konjizzjoni tad-dokument ezebit mill-attrici in sostenn tat-talba taghha, liema dokument gie ezebiti flimkien ma' l-Avviz tat-Talba (*a fol*. 3) u li gie konfermat bil-gurament fl-udjenza tas-26 ta' April, 2018 (ara *a fol*. 44). Fl-istess indikata udjenza gie ukoll registrat hekk: "*It-Tribunal sema' lis-Sur Louis Coleiro (direttur fil-Kumpanija Attrici) jiddikjara bil-gurament tieghu illi l-ammont reklamat f'dawn il-proceduri ghandu jaqra' korrettement EUR1538.73 u mhux kif indikat fit-talba attrici, ossija EUR1503.33, u dan il-ghaliex fl-ammont ta' EUR1538.73 hemm EUR35.40 addizzjonali hekk kif imfisser fl-ittra legali ezebita a fol. 4 tal-process. Is-Sur Louis Coleiro, fil-kapacita' premessa, ikkonferma l-istatement li hu ezebit a fol. 3 tal-process. Is-Sur Coleiro jiddikjara ulterjorment illi minn mindu nfethet din il-kawza sal-gurnata prezenti, s-Socjeta' Konvenuta qatt ma avvicinat lil dik Attrici u qatt ma twettaq pagament akkont da parti tal-Konvenuta versu l-Attrici*." (ara *a fol*. 44).

Fid-dawl tal-provi mressqa mill-attrici u ta' dak senjalat *supra* – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – t-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mill-attrici. Tali provi ma gew bl-ebda mod

kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier [u anke kunsidrat dak li jrid u jghid l-Art. 9(2)(b) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta], ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba ta' l-attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenuta biex thallsha s-somma ta' elf, hames mija, tmiena u tletin ewro u tlieta u sebghin ewro centezmi (€1,538.73c), bl-imghax kummercjali fuq tali ammont dekorribli mid-29 ta' Novembru, 2016 (data ta' l-i*statement a fol*. 3) sad-data tal-hlas effettiv u finali. Inoltre, l-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri huma kollha a kariku tal-konvenuta.

***ft*. AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB**
Gudikatur

***ft*. ADRIAN PACE**
Deputat Registratur